FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 30. april 1998 *

1. Det spørgsmål, som Nederlandenes Hoge Raad har stillet Domstolen, om ankomst til en medlemsstat af et skib, som befandt sig i fri omsætning i et af de oversøiske lande og territorier (herefter »OLT«) i princippet er pålagt merværdiafgift (herefter »moms«).

2. Dette præjudicielle spørgsmål er blevet rejst under den sag, som ejeren af det pågældende skib har anlagt til prøvelse af det pålæg om betaling af moms, som Nederlandenes afgiftsmyndigheder rettede til ham ved indførslen af dette skib fra De Nederlandske Antiller.

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingerne i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

3. De faktiske omstændigheder, som har givet anledning til tvisten i hovedsagen, beskrives i forelæggelsesdommen således:

— Motorskibet »Joshua«, en fiskerkutter bygget i Haarlem i 1964, blev i 1984 solgt til Caribbean Chartering & Sales Ltd, Nassau (Bahamas). Ved denne lejlighed blev det bragt uden for Det Europæiske Fællesskabs toldområde. I 1985 og 1986 blev det ombygget til et krydstogtsfartøj i Nederlandene.

— Den 22. april 1993 blev det solgt til A. J. van der Kooy, som er sagsøger i hovedsagen, og som er bosat i Nederlandene, samt til J. Wielinga, som er bosat i Curaçao. Fra den 15. maj 1993 har dette skib, som fører britisk flag, ligget fortøjet i Scheveningen havn, hvor embedsmænd ved toldstedet i Hoofddorp opdagede det den 20. maj 1993. Van der Kooy befandt sig om bord.

— Da skibet var blevet indført som omhandlet i artikel 18 i Wet op de omzetbelasting 1968 (den nederlandske lov om omsætningsafgift), og da lovens artikel 21 ikke fastsatte nogen undtagelse til fordel for en sådan indførsel, udstedte de nederlandske afgiftsmyndigheder herefter det omtvistede pålæg om betaling af moms på 157 500 NLG.

* Originalsprog: spansk.

— Van der Kooy anlagde dernæst sag til prøvelse af dette betalingspålæg ved Gerechtshof, Amsterdam, som frifandt sagsøgte med den begrundelse, at De Nederlandske Antillers område, hvor skibet kom fra, »ikke udgjorde en del af en medlemsstats område som omhandlet i sjette direktiv«.

4. A. J. van der Kooy indgav derpå kassationsanke til Nederlandenes Hoge Raad. Denne udsatte sagen for at stille Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal sjette direktivs artikel 7, stk. 1, litra a), med hensyn til indførsel af et skib, der har befundet sig i fri omsætning i De Nederlandske Antiller, navnlig når henses til EF-traktatens artikel 132, stk. 1 og artikel 227 fortolkes således, at det forhold, at et sådant skib bringes til Nederlandene, skal betragtes som ankomst til Fællesskabet af et gode, ikke opfylder betingelserne i EF-traktatens artikel 9 og 10?«

Formaliteten

5. I de skriftlige indlæg, som den har indgivet, har den franske regering gjort gældende, at de faktiske omstændigheder, der nævnes i forelæggelsesdommen [1], fordi de er yderst kortfattede, ikke giver mulighed for klart at afgøre, af hvad art tvisten i hovedsagen er, og at Domstolen følgelig må afvise sagen.

6. Ifølge den franske regering giver de faktiske omstændigheder, som nævnes i forelæggelsesdommen, nemlig ikke mulighed for at vide, hvorfor den forelæggende ret finder, at der er en forbindelse mellem det pågældende skib og et OLT, eller at blive klar over, hvad udtrykket »hidrører fra den frie omsætning i De Nederlandske Antiller«, som den forelæggende ret anvender om dette skib, betyder i dette tilfælde. Den forelæggende ret har heller ikke præciseret, hvilken brug A. J. van der Kooy gør af dette skib i Nederlandene: Benytter han det til private eller erhvervsmæssige formål, eller gør han blot ophold dér?

7. Den franske regering er af den opfattelse, at disse udeladelser med hensyn til skibets oprindelse og brug forhindrer Domstolen i at give en fortolkning af fællesskabsretten, som er hensigtsmæssig for afgørelsen af tvisten i hovedsagen. Det forhindrer endvidere medlemsstaterne og de øvrige interesserede institutioner i at indgive indlæg i henhold til artikel 20 i EF-statutten for Domstolen. Ifølge den franske regering bør disse omstændigheder, set på baggrund af sagerne Meilicke [2] og Saddik [3], foranledige Domstolen til at afvise sagen.

1 — I sit skriftlige indlæg har den nederlandske regering også anført, at den nationale ret i forelæggelsesdommen kun har givet en meget summarisk beskrivelse af tvistens nærmere omstændigheder.

2 — Dom af 16.7.1992, sag C-83/91, Sml. I, s. 4871.

3 — Kendelse af 23.3.1995, sag C-485/93, Sml. I, s. 511.

8. Jeg mener for mit vedkommende, at selv om det havde været ønskeligt, at forelæggelsesdommen indeholdt en mere detaljeret redegørelse for de faktiske omstændigheder, indeholder den alligevel de væsentlige omstændigheder i sagen. Selv om den tvivl, som den franske regering giver udtryk for, ganske vist er begrundet, påhviler det Domstolen at lægge de faktiske omstændigheder til grund, som den forelæggende ret anser for fastslået, og den skal ikke undersøge, på grundlag af hvilke bevismidler de er fastslået.

9. Jeg mener derfor ikke, at den franske regerings formalitetsindsigelse skal tages til følge. Det må tværtimod antages, at de præmisser, som den forelæggende ret har anvendt, er uforanderlige. Et af disse er skibets forudgående tilknytning til et OLT. Hoge Raad finder, at det er fastslået, at skibet var blevet bragt i fri omsætning i De Nederlandske Antiller, og dets spørgsmål går netop ud på at få afgjort, om et skibs ankomst til Nederlandene under disse omstændigheder er en indførsel i sjette direktivs forstand.

10. Det forslag til omformulering, som sagsøgeren i hovedsagen ensidigt har fremsat, forekommer mig heller ikke hensigtsmæssigt. Med dette forslag søger sagsøgeren i virkeligheden at sætte sig selv i stedet for den forelæggende ret i dens præjudicielle henvendelse. Efter at have gjort gældende, at Hoge Raad har fejlvurderet skibets oprindelse [4], har sagsøgeren nemlig opfordret Domstolen til at udtale, at et skib med oprindelse i en medlemsstat bevarer denne egenskab på ubegrænset tid, og at det følgelig opfylder betingelserne i traktatens artikel 9.

11. Den forelæggende ret har absolut ikke henvist til dette aspekt, som blot er en af de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen og på ingen måde er genstand for dens præjudicielle spørgsmål. Det er derfor ikke fornødent at omformulere spørgsmålet, da Domstolen gentagne gange har udtalt (og for nylig bekræftet) [5], »... at det ifølge kompetencefordelingen i henhold til traktatens artikel 177 i forbindelse med præjudicielle sager alene tilkommer den nationale ret at fastlægge indholdet af de spørgsmål, den vil forelægge Domstolen. Domstolen kan ikke på begæring af en af parterne i hovedsagen tage stilling til spørgsmål, der ikke er forelagt af den nationale ret. Hvis denne på baggrund af udviklingen i sagen måtte finde det nødvendigt at indhente yderligere oplysninger om fortolkningen af fællesskabsretten, må den igen forelægge sagen for Domstolen (dom af 3.10.1985, sag 311/84, CBEM, Sml. s. 3261, præmis 10, af 9.1.1990, sag C-337/88, SAFA, Sml. I, s. 1, præmis 20, og af 11.10.1990, sag C-196/89, Nespoli og Crippa, Sml. I, s. 3647, præmis 23)«.

4 — Sagsøgerens opfattelse går ud på, at da skibet er bygget i Nederlandene, har det oprindelse i en medlemsstat og mister ikke denne egenskab i noget tilfælde. Sagsøgeren har konkluderet, at det dermed på ethvert tidspunkt opfylder betingelserne i traktatens artikel 9, selv hvis det har forladt Fællesskabets område.

5 — Dom af 23.10.1997, sag C-189/95, Franzén, Sml. I, s. 5909, præmis 79.

De relevante fællesskabsbestemmelser

i) *Bestemmelser om moms*

12. Artikel 2 i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag [6] (herefter »sjette direktiv«) bestemmer, at merværdiafgift pålægges indførsel af goder.

13. Sjette direktivs artikel 7 [7] bestemmer som led i definitionen af afgiftspligtige transaktioner, at:

»1. Ved 'indførsel af et gode' forstås:

a) ankomst til Fællesskabet af et gode, der ikke opfylder betingelserne i artikel 9 og 10 i traktaten ...

b) et godes ankomst til Fællesskabet fra et tredjelandsområde, bortset fra et gode nævnt under litra a).«

14. Sjette direktivs artikel 3 [8], som definerer sjette direktivs geografiske anvendelsesområde, bestemmer:

»1. I dette direktiv forstås ved

— 'en medlemsstats område': et lands indland som defineret for hver enkelt medlemsstat i stk. 2 og 3

— 'Fællesskabet' og 'Fællesskabets område': medlemsstaternes indland som defineret for hver enkelt medlemsstat i stk. 2 og 3

— 'tredjelandsområde' og 'tredjeland': ethvert område, der ikke indgår i de

6 — EFT L 145, s. 1.

7 — Som affattet ved Rådets direktiv 92/111/EØF af 14.12.1992 om ændring af direktiv 77/388/EØF og om forenklingsforanstaltninger med hensyn til merværdiafgift (EFT L 384, s. 47).

8 — Som ændret ved Rådets direktiv 91/680/EØF af 16.12.1991 om tilføjelse til det fælles merværdiafgiftssystem og om ændring, med henblik på afskaffelse af de fiskale grænser, af direktiv 77/388 (EFT L 376, s. 1).

områder, der i stk. 2 og 3 er defineret som en medlemsstats indland.

2. Ved anvendelsen af dette direktiv forstås ved 'indland': anvendelsesområde for traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, således som dette for hver medlemsstats vedkommende er fastlagt i artikel 227.

...«

ii) *Bestemmelser om OLT*

15. EØF-traktatens artikel 227 fastlægger traktatens geografiske anvendelsesområde. Ved stk. 3 udvides dette til de OLT, der er opregnet på listen i bilag IV, idet det anføres, at »denne særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i denne traktats fjerde del« anvendes på disse lande og territorier. De Nederlandske Antiller har siden 1964 hørt til OLT.

16. EF-traktatens artikel 3, litra r)[9], bestemmer, at Fællesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, skal indebære »associering af de oversøiske lande og territorier med henblik på at forøge samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab«.

17. Traktatens fjerde del (som omfatter artikel 131-136) har overskriften »De oversøiske landes og territoriers associering«. Ifølge artikel 131 er formålet med associeringen at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed.

18. Traktatens artikel 132 bestemmer:

»Associeringen tilstræber nedennævnte mål:

1. Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til denne traktat anvender indbyrdes.

...«

9 — Som ændret ved artikel G, nr. 3), i traktaten om Den Europæiske Union.

19. Traktatens artikel 133 bestemmer:

»1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af den fuldstændige afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne, som gradvis finder sted i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser.

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier ophæves den told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, gradvis i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, 13, 14, 15 og 17.

...«

20. Endelig bestemmer traktatens artikel 136:

»For en første periode på fem år efter denne traktats ikrafttræden fastlægges de nærmere retningslinjer for og fremgangsmåden ved disse landes og territoriers associering med Fællesskabet i en til denne traktat knyttet gennemførelseskonvention.

Inden udløbet af den i foregående stykke nævnte gennemførelseskonvention vedtager Rådet, med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne traktat, enstemmigt de bestemmelser, der skal gælde for en ny periode.«

21. Den afgørelse, der *tidsmæssigt* fandt anvendelse på den dato, hvor den pågældende indførsel fandt sted, var Rådets afgørelse 91/482/EØF af 25. juli 1991 om de oversøiske lande og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab [10] (herefter »afgørelse 91/482« eller den »sjette afgørelse«), som ifølge artikel 241 trådte i kraft den 20. december 1991; denne afgørelse bestemte imidlertid i artikel 240, stk. 1, at den anvendes for en periode på ti år »fra den 1. marts 1990« [11].

22. Denne afgørelses artikel 101 bestemmer i denne forbindelse:

»1. Varer med oprindelse i OLT fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet.

10 — EFT L 263, s. 1; berigtigelse i EFT 1991 L 331, s. 23.

11 — Vedrørende problemerne i forbindelse med denne bestemmelses tilbagevirkende gyldighed, se afsnit 24-43 i det forslag til afgørelse, som jeg fremsatte i Road Air-sagen, og som der henvises til i præmis 47 i den dom, som Domstolen afsagde den 22.4.1997 i denne sag (sag C-310/95, Sml. I, s. 2229).

2. Varer, som ikke har oprindelse i OLT, og som frit kan omsættes i et OLT, og som genudføres i uændret stand til Fællesskabet, fritages fra told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet, såfremt:

— der for varerne i det pågældende OLT er betalt told eller afgifter med tilsvarende virkning på et niveau, som mindst svarer til den told, som i Fællesskabet opkræves ved indførsel af disse varer med oprindelse i tredjelande, som er omfattet af en mestbegunstigelsesklausul

— varerne ikke har været omfattet af hel eller delvis fritagelse for eller godtgørelse af told eller afgifter med tilsvarende virkning

— varerne ledsages af et eksportcertifikat.

...«

Svaret på det præjudicielle spørgsmål

23. Jeg vil gå frem efter følgende plan i en argumentation:

a) Jeg vil først gennemgå retsreglerne om samhandelen mellem Fællesskabet og OLT (her De Nederlandske Antiller), som er blevet indført ved traktaten og fortolket i Domstolens nyere praksis.

b) Jeg vil dernæst analysere begreberne indførsel og »ankomst til Fællesskabet af et gode« inden for sjette direktivs anvendelsesområde.

c) Endelig vil jeg konkludere, at når et gode er indført på Fællesskabets område fra OLT, hvor det befandt sig i fri omsætning, og når alle andre betingelser er opfyldt, er der tale om »ankomst [af et gode] til Fællesskabet« og følgelig i henhold til sjette direktivs artikel 7 om indførsel af dette gode med henblik på moms.

i) *Samhandelen med OLT og Fællesskabet*

24. I det forslag til afgørelse, som jeg fremsatte i Road Air-sagen, fremhævede jeg, at det afgørende for definitionen af retsforholdet mellem OLT og Fællesskabet var spørgsmålet, »... i hvilken udstrækning hver enkelt bestemmelse i EØF-traktaten finder anvendelse på OLT i betragtning af indholdet af traktatens artikel 131-136«.

25. Domstolen har besvaret dette spørgsmål generelt i sin dom af 12. februar 1992 i Leplat-sagen: »Associeringen [mellem OLT og Fællesskabet] omhandles af ordningen i traktatens fjerde del (artikel 131-136), og traktatens almindelige bestemmelser finder derfor kun anvendelse på OLT, når der udtrykkelig henvises hertil« [12].

26. Associeringen mellem OLT og Fællesskabet indebærer således, at hverken den originale eller den afledte fællesskabsret i det hele finder direkte og automatisk anvendelse på OLT [13]. Det må tværtimod i hvert enkelt tilfælde på baggrund af EF-traktatens artikel 131-136 undersøges, hvilke fællesskabsbestemmelser der finder anvendelse på dem og i hvilket omfang.

27. I Road Air-sagen drejede det sig om at fastslå, om bestemmelserne i EØF-traktatens fjerde del på datoen for de faktiske omstændigheder, som hovedsagen drejede sig om (nemlig juni 1991) var til hinder for opkrævning af en told ved indførsel i Fællesskabet af varer med oprindelse i et tredjeland, som befandt sig i fri omsætning i De Nederlandske Antiller.

28. Domstolen svarede, at disse bestemmelser ikke var til hinder for opkrævning af told, og den præciserede, at denne skulle ske i overensstemmelse med bestemmelserne i afgørelse 91/482, som jeg allerede har citeret ovenfor, og som var et instrument, som gyldigt var vedtaget af Rådet under udøvelsen af de beføjelser, som traktatens artikel 136 giver det.

29. For at nå til dette svar har Domstolen, kort sammenfattet, lagt følgende retlige betragtninger til grund:

a) OLT hører ikke til Fællesskabets toldområde, og deres samhandel med dette er ikke omfattet af samme ordning som samhandelen mellem medlemsstaterne. I

12 — Sag C-260/90, Sml. I, s. 643, præmis 10.

13 — I præmis 62 i udtalelse 1/78 af 4.10.1979 (Sml. s. 2871) og i præmis 17 i udtalelse 1/94 af 15.11.1994 (Sml. I, s. 5267) har Domstolen om OLT fastslået, at der er tale om lande og territorier, der er afhængige af medlemsstaterne, men som ikke er omfattet af fællesskabsrettens anvendelsesområde.

modsætning til sidstnævnte, som er samhandel inden for Fællesskabet, er samhandelen mellem OLT og Fællesskabet egentlige indførsler.

b) Traktatens artikel 133, stk. 1, omfatter ikke varer, som efter at have været indført til OLT dernæst genudføres derfra til en af medlemsstaterne.

c) Enhver anden fortolkning, som f.eks. en fortolkning, hvorefter OLT med hensyn til denne type vare måtte anses for omfattet af en ordning svarende til den, som medlemsstaterne anvender indbyrdes, ville indebære, at »... OLT [dermed] ville ... høre til det fælles toldområde, hvilket klart ligger ud over, hvad der er forudsat ved traktaten« [14].

d) Man må i hvert enkelt tilfælde henholde sig til de bestemmelser, som findes i de afgørelser, Rådet har truffet for den pågældende periode i henhold til traktatens artikel 136.

30. Hverken traktatens fjerde del eller de afgørelser, som Rådet har truffet i henhold til denne artikel 136, indeholder bestemmelser, hvorefter der skal lægges moms på indførsler fra OLT. Den særlige associeringsordning for OLT indebærer altså ingen særegenheder med hensyn til moms.

31. I henhold til artikel 101, stk. 1, i afgørelse 91/482 fritages varer med oprindelse i OLT for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet. Denne fritagelse gælder også for varer, som ikke har oprindelse i OLT, men som er i fri omsætning i et af disse, og som genudføres i uændret stand til Fællesskabet, såfremt der for varerne i det pågældende OLT er betalt told eller afgifter med tilsvarende virkning på et niveau, som mindst svarer til den told, der opkræves i Fællesskabet.

32. Ingen af disse to fritagelser kan imidlertid gælde for moms, da dette fiskale instrument hverken er en told eller en afgift med tilsvarende virkning. Domstolen har allerede udtalt sig om dette emne i den dom, den afsagde den 5. maj 1982 i Schul-sagen [15]. Bestemmelser, som alene gælder for told eller afgifter med tilsvarende virkning, kan følgelig ikke udvides til at omfatte en indirekte afgift som moms under henvisning til analogi.

14 — Road Air-dommens præmis 34, nævnt i fodnote 11.

15 — Sag 15/81, Sml. s. 1409, præmis 21.

ii) *Den afgiftspligtige transaktion »indførsel af et gode« i henhold til sjette direktiv og dettes anvendelsesområde*

33. Det fremgår af sjette direktivs artikel 3, sammenholdt med artikel 7, og af traktatens artikel 227, at når et gode indføres til Fællesskabet fra OLT, sker der i princippet med hensyn til moms en indførsel af et gode (dvs. »[dette godes] ankomst til Fællesskabet«). Der er to grunde hertil.

34. For det første er OLT ikke en del af »en medlemsstats indland« eller »et lands indland« i den betydning, som sjette direktivs artikel 3 tillægger disse udtryk. Henvisningen i denne artikels stk. 1 til samme artikels stk. 2 og 3 viser, at begrebet »et lands indland« er det, som defineres for hver medlemsstat ved traktatens artikel 227, som ikke bestemmer, at traktaten også kan anvendes på OLT, men tværtimod bestemmer, at de er genstand for den særlige associeringsordning, som jeg allerede har henvist til.

35. For det andet falder direktivets territoriale anvendelsesområde end ikke sammen med hele »indlandet« i hvert land eller hver medlemsstat. Nogle nationale områder [16] i medlemsstaterne — i hvilke traktaten, i modsætning til hvad der gælder for OLT, faktisk finder fuld eller delvis anvendelse, alt efter tilfældet, har følgelig heller ikke egenskab af »et lands indland« i sjette direktivs forstand [17].

36. Sammenfattende kan det siges, at sjette direktiv ikke giver mulighed for at betegne goders ankomst fra OLT som transaktioner inden for Fællesskabet, men tværtimod betegner dem som egentlige indførsler. Da OLT hverken hører til Fællesskabets toldområde eller til traktatens geografiske anvendelsesområde — med undtagelse af bestemmelser i denne, som finder anvendelse på dem i henhold til den særlige associeringsordning, der nævnes i dens artikel 226, stk. 3 — er OLT ikke »en medlemsstats indland« med henblik på opkrævning af moms.

37. Dette resultat er i øvrigt i overensstemmelse med sjette direktivs formål. Hvis nogle nationale områder, som traktaten i princippet

16 — Dette gælder øen Helgoland og området Büsingen for Forbundsrepublikken Tysklands vedkommende; Ceuta, Melilla og De Kanariske Øer for Kongeriget Spaniens vedkommende, Ligigno, Campione d'Italia og Lugano søens nationale farvand for Den Italienske Republiks vedkommende, de oversøiske departementer for Den Franske Republiks vedkommende og Athos-bjerget for Den Hellenske Republiks vedkommende.

17 — Grunden til denne udelukkelse er nævnt i betragtningerne til direktiv 92/111, som allerede er citeret i fodnote 7: »... for at garantere neutraliteten af den fælles ordning for omsætningsafgifter med hensyn til goders oprindelse bør begrebet tredjelandsområder og definitionen af indførsel af et gode suppleres; ... visse områder, der er en del af Fællesskabets toldområde, betragtes som tredjelandsområder i forbindelse med anvendelsen af den fælles momsordning; ... samhandelen mellem medlemsstaterne og disse områder er derfor underlagt de samme momsprincipper som transaktioner mellem Fællesskabet og tredjelande ...«.

finder anvendelse på, selv anses for »tredjelandsområder« med henblik på moms, må dette så meget desto mere gælde for OLT, som har en mindre grad af tilknytning til traktaten end de nævnte nationale områder.

38. Dette synspunkt deles såvel af Kommissionen og den franske og nederlandske regering som af den forelæggende ret [18]. Sagsøgeren i hovedsagen har også måttet erkende, at sjette direktivs artikel 7 i princippet berettiger, at der pålægges moms ved den indførsel, som har fundet sted i det foreliggende tilfælde. Skønt sagsøgeren i sit indlæg for Domstolen har modsat sig pålægget om betaling af moms, er det ikke, fordi sagsøgeren bestrider, at ankomst til Nederlandene af et skib med oprindelse i et OLT, hvor det var i fri omsætning, har karakter af en indførsel, men af en anden grund: Ifølge sagsøgeren var skibet i dette tilfælde ikke en vare, der opfyldte betingelserne i traktatens artikel 9 og 10.

39. Dette problem, som jeg allerede tidligere har nævnt [19], er ikke blevet rejst af den forelæggende ret, og efter min opfattelse kan Domstolen ikke gå ind på det som sådant. Dels har den forelæggende ret nemlig fremlagt det som en fastslået kendsgerning, at skibet ikke hidrører fra Fællesskabet, og den har udtrykkeligt forkastet sagsøgerens argumentation på dette punkt [20]. Dels ville den omstændighed, at den forelæggende ret har fremlagt utilstrækkelige faktiske oplysninger om omskiftelserne i skibets retsstilling i årenes løb, forhindre Domstolen i at udtale sig med fuld sikkerhed.

40. Den opfattelse, som sagsøgeren i første række har fremført i sit skriftlige indlæg, er nemlig, at da skibet er blevet bygget i Nederlandene, har det oprindelse i en af medlemsstaterne og har aldrig mistet denne egenskab, hvilket er til hinder for at antage, at det er blevet indført. Forelæggelsesdommen er netop baseret på den modsatte opfattelse. Der er her tale om en række kendte faktorer (nemlig at skibet har forladt EF's toldområde, at det er blevet solgt til et selskab på Bahamas osv.), og man støder samtidig på en lang række ukendte omstændigheder, som er knyttet til andre faktorer, der ikke fremgår af sagen. Det tilkommer derfor den forelæggende ret at vurdere begge og at subsumere

18 — »Hoge Raad er lige som Gerechtshof af den opfattelse, at De Nederlandske Antillers område ikke kan anses for 'en medlemsstats område' som omhandlet i sjette direktivs artikel 1 og 2, sammenholdt med EF-traktatens artikel 227, og i mangel af gennemførelsesbestemmelser herom heller ikke kan sidestilles hermed ifølge EF-traktatens artikel 132, stk. 1, med henblik på opkrævning af omsætningsafgift.«

19 — Jf. punkt 10 og 11 ovenfor.

20 — Jf. forelæggelsesdommens punkt 3.3, som vedrører »stillingtagen til kassationsankegrundene«.

dem på baggrund af gældende bestemmelser [21] og ikke Domstolen under en præjudiciel sag.

41. Det samme gælder de to synspunkter, som sagsøgeren har fremført subsidiært, hvoraf det første går ud på, at skibet allerede opfyldte betingelserne i traktatens artikel 10, og det andet, at artikel 101, stk. 2, i afgørelse 91/482 må anvendes analogt.

42. Hvad angår det første af disse subsidiære synspunkter vil jeg blot bemærke, at der ikke er nogen oplysning, der giver grundlag for at antage, at skibet allerede var i fri omsætning i en medlemsstat, før det blev indført til Nederlandene.

43. Med hensyn til spørgsmålet om anvendelse ved analogi af artikel 101, stk. 2, i afgørelse 91/482 (som giver mulighed for at fradrage told ved indførsel af et gode til Fællesskabet det toldbeløb, som tidligere er betalt i samme anledning i et OLT før genudførsel af godet til Fællesskabet) har jeg allerede henvist til, at betingelserne for at pålægge told — eller afgifter med tilsvarende virkning — ikke har nogen lighed med betingelserne for at pålægge moms, hvilket er til hinder for enhver analog anvendelse [22].

44. Jeg vil endnu en gang henvise til, at den forelæggende ret under alle omstændigheder ikke har rejst nogle af disse spørgsmål med hensyn til det indførte godes oprindelse eller med hensyn til et eventuelt fradrag af en hypotetisk afgift, som er sammenlignelig med moms, og som eventuelt skal betales i henhold til De Nederlandske Antillers afgiftsbestemmelser, og som måtte være pålagt dette gode. Jeg mener derfor, at Domstolen blot skal besvare det præjudicielle spørgsmål med det ordvalg, det er formuleret i.

21 — Navnlig artikel 4, nr. 8, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12.10.1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1): »... når fællesskabsvarer forlader Fællesskabets toldområde, mister de deres toldmæssige status som sådanne, jf. dog artikel 163 og 164«.

22 — Til støtte for sin opfattelse har sagsøgeren henvist til Domstolens dom af 21.5.1981 i Schul-sagen (sag 47/84, Sml. s. 1491). En sådan henvisning har ingen mening, da denne dom vedrører et andet problem, som desuden vedrører en periode forud for ændringen af momsen for transaktioner inden for Fællesskabet: Domstolen var blevet opfordret til at tage stilling til, om den moms, som allerede var blevet betalt i udførselslandet, når en privatperson indførte et gode til en medlemsstat fra en anden medlemsstat, skulle indgå i beregningsgrundlaget for momsen, eller om den ikke var en del heraf.

Forslag til afgørelse

45. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål, som Nederlandenes Hoge Raad har stillet, således:

»Indførsel til Nederlandene af et skib fra De Nederlandske Antiller, hvor det har befundet sig i fri omsætning, og som ikke opfyldte betingelserne i EF-traktatens artikel 9 og 10, skal betragtes som ankomst til Fællesskabet og dermed som indførsel af et gode i henhold til artikel 7 i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag.«